

Bilag 2

Juli 2008

Rigsadvokatens overvejelser om nye initiativer vedrørende oplysningspligten i færdselslovens § 65, stk. 1**1. Indledning**

Spørgsmålet om strafforfølgningen af sager, hvor ejeren af et køretøj efter anmodning fra politiet nægter at oplyse, hvilke personer der som førere har benyttet køretøjet, har givet anledning til opmærksomhed i forbindelse bl.a. med sager om automatisk trafikkontrol.

På den baggrund har Justitsministeriet anmodet Rigspolitiet og Rigsadvokaten om at overveje, om der er behov for nye initiativer vedrørende oplysningspligten i færdselslovens § 65, stk. 1, herunder om bødeniveaue for så vidt angår andre biler end busser og lastbiler eventuelt bør sættes op.

Overvejelserne beskrives i afsnit 3, idet der i det følgende først redegøres for anvendelsesområdet for bestemmelsen (afsnit 2.1.) og de gældende sanktioner (afsnit 2.2.) samt for antallet af sager om overtrædelse af bestemmelsen (afsnit 2.3.).

2. Oplysningspligten efter færdselslovens § 65, stk. 1, bøderne samt antallet af sager**2.1. Færdselslovens § 65, stk. 1**

Efter færdselslovens § 65, stk. 1, skal ejeren (brugeren) af et køretøj efter anmodning fra politiet oplyse, hvilke personer der som førere har benyttet køretøjet.

Bestemmelsen indeholder således en særlig oplysningspligt for ejere og brugere af et køretøj. Reglen giver pligt til at give oplysning om, hvem der har ført et køretøj eller kan have ført det – f.eks. som følge af, at ejeren (brugeren) har lånt køretøjet ud, har stillet nøgler til køretøjet til rådighed for en anden eller lignende.

Formålet med bestemmelsen er at lette politiets efterforskning af sager om lovovertrædelser, der er begået af førere af motorkøretøjer. Oplysningspligten skal således varetage hensynet til færdselssikkerheden ved at give mulighed for en effektiv håndhævelse af færdselslovgivningen. Bestemmelsen afviger herved fra det almindelige princip om, at borgeren ikke har pligt til at hjælpe politiet i efterforskningen af lovovertræ-

delser på anden måde end gennem indenretlige forklaringer.

Et typisk anvendelsesområde for færdselslovens § 65, stk. 1, er sager om overtrædelse af hastighedsbegrænsningerne, som er konstateret ved anvendelse af automatisk trafikkontrol (ATK-sager). Hastighedskontrollen foregår her ved en måling og fotografering af køretøj og fører, men uden at køretøjet bringes til standsning. Der sker således ikke identifikation af føreren umiddelbart i forbindelse med hastighedsmålingen, idet der i stedet sendes en tilkendegivelse til ejeren (brugeren) af køretøjet om overtrædelsen, hvor denne i medfør af færdselslovens § 65, stk. 1, anmodes om at oplyse, hvem der har været fører af køretøjet, hvis den pågældende ikke selv har været fører.

Bestemmelsen kan også tænkes anvendt i forbindelse med andre overtrædelser af færdselslovgivningen, herunder f.eks. i sager om flugt fra et uheldsted mv.

Pligten til at give oplysning om føreren gælder ikke, hvis ejeren (brugeren) selv har ført køretøjet og ved at give denne oplysning udsætter sig selv for straf, jf. forbudet mod selvinkriminering. Oplysningspligten gælder heller ikke, hvis ejeren/brugeren har overladt føringen af køretøjet til en person under omstændigheder, der medfører strafansvar for ejeren (brugeren) selv. Det omfatter f.eks. situationer, hvor ejeren (brugeren) har overladt føringen af køretøjet til en person, der ikke lovligt kunne føre det, idet ejeren/brugeren i givet fald vil kunne sigtes for overtrædelse af færdselslovens § 65, stk. 2, og derved ville udsætte sig selv for straf ved at opfylde oplysningspligten.

Derimod gælder oplysningspligten i tilfælde, hvor ejeren/brugeren vil udsætte en af sine nærmeste for straf, jf. Højesterets dom i U 2003.1029H.

I U 2003.1029H blev ejeren af en bil T af politiet bedt om at oplyse, hvem der havde været fører af hans bil under en kørsel, hvor det ved radar måling var blevet konstateret, at bilen havde kørt for hurtigt. Af et billede, der blev taget un-